РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на околната среда и водите

Басейнова дирекция „Дунавски район“

2.11.2026 г.

X ПУ-01-991-1/02.11.2026

Рег. №

Подписано от: BASEYNOVA DIREKTSIYA DUNAVSKI RAYON

ДО
МИРОСЛАВ КАЛУГЕРОВ
ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ „НСЗП“
МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

На Ваш изх. № НСЗП-594-1/19.10.2026г.

Относно: *Уведомление от ИАППД за „Годишен план за 2027 г. за поддържане и подобряване на фарватера по река Дунав“*

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН КАЛУГЕРОВ,

В Басейнова дирекция „Дунавски район” (БДДР), е постъпило Ваше писмо с искане за становище относно допустимостта на ИП на основание чл. 12, ал. 5 и ал. 6 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредба за ОС)*. В изпълнение разпоредбите на чл. 155, ал. 1, т. 23 от Закона за водите (ЗВ), въз основа предоставената информация, БДДР изразява следното становище:

1. Идентификация.

Възложител на горепосоченото ИП е Изпълнителна агенция „Проучване и поддържане на река Дунав“ (ИАППД).

Изготвянето на „Годишен план за 2027 г. за поддържане и подобряване на фарватера по р. Дунав“ произтича от вменените на Агенцията задължения относно осигуряване на навигационно-пътевата обстановка, за поддържане на корабоплавателния път по р. Дунав и безопасността на корабоплаването в общия българо-румънски участък от река Дунав.

Териториалният обхват на действие на годишния план за 2027 г. е българският участък за поддържане - от km 610 до km 375 на река Дунав. Проектният обхват на работа за поддържащо драгиране по критични участъци се основава на данни от провежданите предварителни хидрографски проучвания.

Участъците за драгаж, както и районите за депониране на издрагирания материал за 2026 г. са предвидени в следните райони, за които са приложени схеми с GPS координати:

- Кариери в района на: остров Белене (km577-km574.800); (km566-km562); остров Батин (km523-km520); (km531-km529); остров Бръшлян (km458-km455); остров Вардим (km547-km544.5); (km543-km540); с. Попина (km407-km404); устието на река Янтра (km 538.500-km536.900); остров Ветрен (km694-km392); град Сомовит (km610-km608.500).

- Депа в района на: остров Белене (km561.500-km560.600); (km566.300-km565.000); (km568.000-km566.000); (km572.000-km570.900); (km577.900-km576.500); (km575.500-

km573.500); остров Батин (km531.500-km530.000); (km521.400-km520.200); (km455.000-km454.000); (km458.000-km456.000); остров Вардим (km548.200-km546.900); (km545.000-km543.000); (km540.000-km538.000); устието на р. Янтра (km538.500-km536.900); с. Попина (km405.500-km404.000); остров Ветрен (km394-km392); гр. Сомовит (km610-km608.500).

Съгласно представената информация драгажните работи ще се извършват изцяло и само в границите на речното корито и няма да бъдат засегнати имоти извън него. Ще бъдат спазени минимални отстояния от бряг минимум 50м. Технологията на изземване не позволява изкопни или насипни работи в плитки води или на суша. За депониране на издрагирания материал са нужни дълбочини над 4.60м поради максималното газене на пълните драгажни плавателни съдове. Технологията на изземване е чрез засмукване на натрупаните на повърхността на дъното (50 cm до 150 cm) фини частици, които при естествени условия се самопромиват, но в по-късен етап. При реализацията на Плана не се предвижда използване на природни ресурси.

При извършването на драгажните дейности в определените критични участъци се очаква да бъдат издрагирани следните приблизителни обеми по райони, както следва: остров Вардим (km547-km544.5) ~ 80 000 m^3; остров Белене (km566-km562) ~ 80 000 m^3; остров Батин (km523-km520) ~ 50 000 m^3; остров Батин (km531-km529) ~ 20 000 m^3. В останалите участъци – ще се извършва драгиране в зависимост от морфоложките промени през годината, само при възникнала необходимост.

2. Източници на информация относими към разглежданото ИП.

При изготвяне на настоящето становище са използвани следните източници на информация:

- Предоставена от Възложителя информация – Уведомление за ИП;
- План за управление на речните басейни (ПУРБ) и План за управление на риска от наводнения (ПУРН) за период 2022-2027 г. в Дунавски район (плановете са публикувани на интернет страницата на дирекцията в секция *Управление на водите*);
- Годишна междинна оценка на състоянието на повърхностните води за 2025 г., изготвена въз основа на актуални данни от мониторинга от 2025 г.;
- поддържаната от БДДР географска информационна система (ГИС);
- Писмо на МОСВ с изх. №12-00-350/15.04.2016 г. *относно необходимост от издаване на разрешително по ЗВ за ползване на воден обект - р. Дунав за извършваното от ИАППД регулярно драгиране на фарватера, при което издрагирания материал се разпределя равномерно по дъното, без да се изземва, с цел безопасно корабоплаване по реката*.

3. Преценка по ПУРБ 2022-2027 г. в Дунавски район:

Териториалният обхват на Плана попада в:

– Повърхностно водно тяло (ВТ) с код BG1DU000R001, име ДУНАВ, с географски обхват - р. Дунав от границата при Ново село до границата при Силистра.

ВТ е силно модифицирано и оценено в умерен екологичен потенциал поради отклонение от стандарти за качество на околната среда /СКОС/ по физикохимични елементи за качество (ФХЕК) по показателите общ фосфор и ортофосфати и биологичните елементи за качество (БЕК): Макрозообентос и Риби. Водното тяло е оценено като не-постигащо добро химично състояние поради отклонение от СКОС по показатели бромирани дифенилетери и живак. Поставените целите за повърхностното ВТ към 2027 г. са: „Постигане на СКОС за добър екологичен потенциал. Предотвратяване на влошаването и запазване на добро химично състояние“.

Планираните дейности няма да окажат влияние върху ФХЕК и химичното състояние на ВТ, но имат отношение към състоянието на биологичните елементи за качество (БЕК).

Дейностите по драгиране с цел осигуряване на условия за корабоплаване по р. Дунав са регулярни и се извършват във времето в различен обем според нуждите, като натиска от

тях е съществуващ и отчетен в ПУРБ 2022-2027 г., като съгласно данните за мониторинг не е констатирано негативно въздействие от тези дейности върху екологичния потенциал на ВТ, респ. този вид натиск не е определен като значим.. През 2025г. е осъществен хидробиологичен мониторинг в три пункта по БЕК „макрозообентос“, „макрофити“, „фитобентос“, „фитопланктон“ и „риби“. Резултатите за БЕК „фитобентос“ и “фитопланктон“ показват добър потенциал, а за БЕК „макрозообентос“ и „риби“ – умерен потенциал. От резултатите от мониторинг е видно, че независимо от изпълнението на драгажни дейности по фарватера, не е налице влошаване на по БЕК.

– Защитени зони по чл. 119а, ал. 1, т. 5 от ЗВ за местообитания на водозависими биологични видове – Карабоаз - BG0000335; Персина - BG0000396; Остров Вадим - BG0002018; Батин - BG0000232; Калимок-Бръшлен - BG0000377; Пожарево-Гарван - BG0000530; и зони за птици – Комплекс Беленски острови - BG0002017; Остров Вадим - BG0002018; Рибарници Мечка - BG0002024; Комплекс Калимок - BG0002030.

В ПУРБ няма забрани за осъществяване на планираните дейности.

Планираните дейности *„Годишен план за 2027 г. за поддържане и подобряване на фарватера по р. Дунав“* попадат в изключението на следната мярка от Програмата от мерки (ПоМ) към ПУРБ 2022-2027: мярка РМ_5 *Опазване и подобряване на състоянието на зони за защита* и действие РМ_15 *Забрана за изменение и продължаване на разрешителни за изземване на наносни отложения в речни участъци на водните тела или части от тях, попадащи в защитените зони. Изключение от забраната е допустимо само по отношение на участъците, за които по чл. 140, ал. 6 от Закона за водите е установена необходимост от изземване и за поддържане на фарватера на р. Дунав*.

Заключение по ПУРБ: Реализирането на ИП е **допустимо** спрямо ПУРБ 2022 – 2027 г.. в Дунавски район за басейново управление.

4. Преценка по ПУРН 2022-2027 г. в Дунавски район:

Участъците посочени за драгиране **попадат** в район със значителен потенциален риск от наводнения с висок потенциален риск от наводнения „Река Дунав“ с код BG1_APSFR_DU_001. В ПУРН 2022-2027 г, няма предвидени забрани, ограничения и мерки за намаляване на риска от наводнения, касаещи предвидените дейности. Планираните в ИП дейности са за осигуряване на условия за корабоплаване по река Дунав и не са в противоречие с програмата от мерки на ПУРН 2022 – 2027г.

Заключение по ПУРН: Реализирането на ИП е **допустимо** спрямо ПУРН 2022 – 2027 г. в Дунавски район за басейново управление.

5. Преценка по ЗВ:

Към реализацията на годишния план имат отношение разпоредбите на чл.118з т.4 и т.5 от ЗВ:

– Някои от участъците попадат в зони за защита на водите по чл. 119а, ал. 1, т. 5 от ЗВ (ЗЗ от Натура 2000), в тази връзка – съгласно чл. 118з, т.4 от ЗВ „Мястото за изземване на наносни отложения не се определя в участък: където тази част от реката попада в зони за защита по чл. 119а, ал. 1, т. 5, с изключение на участъците, за които по реда на чл. 140, ал. 6 е установена необходимост от изземване“;

– Относно участъци разположени на по-малко от 3 км преди и след пункт за мониторинг на водите на река Дунав - реализацията на годишния план следва да се съобрази със следните разпоредби на чл. от ЗВ: „Мястото за изземване на наносни отложения не се определя в участък: на по-малко от 3 км преди и след пункт за мониторинг на водите на река Дунав, освен в случаите при построяване и поддържане на хидротехнически съоръжения и фарватера, и в случаите на доказване, че изземването не намалява качеството на мониторинга“.

Дейностите в „Годишен план за 2027 г. за поддържане и подобряване на фарватера по река Дунав“ не попадат под забраните, а попадат в изключенията на разпоредбите на чл. 118з, т.4 и т.5 от ЗВ.

В ЗВ няма забрани за осъществяване на планираните дейности.

Заключение по ЗВ: Дейностите в „*Годишен план за 2027 г. за поддържане и подобряване на фарватера по р. Дунав“* са **допустими** спрямо Закона за водите.

6. Значително въздействие:

Дейностите за поддържане и подобряване на фарватера по река Дунав се изпълняват ежегодно и оказват регулярен натиск и въздействие. Не се очаква реализирането на предвидените в Плана дейности да доведе до нова негативна промяна и до ново въздействие върху състоянието на повърхностното водно тяло, зоните за защита на водите и водните екосистеми.

Кумулативно въздействие от планираните дейности е възможно при осъществяване на добив на баластра за промишлени цели. Поддържането на корабоплавателния път по р. Дунав и безопасността на корабоплаването в общия българо-румънски участък от река Дунав е с приоритет спрямо планирани в района на драгажни дейности по фарватера добив на баластра за промишлени цели.

7. Чл. 93, ал. 9, т. 3 от ЗООС

Изпълнението на предвидените в Плана дейности не е свързано с водовземане от повърхностни и/или подземни води, както и с ново изменение на физичните характеристики на повърхностните водни тела и не се очаква да доведе до влошаване състоянието на водите непостигане на поставените цели. Предвид гореизложеното, за дейностите в „*Годишен план за 2027 г. за поддържане и подобряване на фарватера по р. Дунав“* са неприложими разпоредбите на чл. 93, ал. 9, т. 3 от ЗООС.

8. Условия и мерки относими за ИП:

Реализирането на дейностите в „*Годишен план за 2027 г. за поддържане и подобряване на фарватера по р. Дунав“ да се съобрази със мярка от* ПУРБ 2022 – 2027 г. в ДРБУ - *GO_3 с действие GO_3_6 за съобразяване с режими, препоръки и мерки имащи отношение към води, въведени с утвърден план за управление на ЗЗ/ЗТ и др.* – изпълнението на мярката е извън компетенциите на БДДР.

Мерки Съгласно Становището по екологична оценка №6-5/2023 за съгласуване на проекта на ПУРН 2022 – 2027 г.

– *Дейностите по отстранявания на затлачвания на речното корито и почистване на речни участъци и корита, да се осъществяват само в коритата на реките и извън размножителния период на рибите (месеците април – септември), без засягане на крайречни природни местообитания;*

– *Използване на строителна и транспортна техника в добро техническо състояние за предотвратяване замърсяването на повърхностните води с петролни продукти.*

В указанията на дирекция „Правно-административно обслужване“ към МОСВ (писмо с изх. №12-00-350/15.04.2016 г.) е посочено, че предвид:

- специалните разпоредби на Закона за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанища на Република България (ЗМПВВППРБ) и Устройствения правилник на ИАППД (УПИАППД);
- предвидената възможност в чл. 40 от ЗВ за използване на водите без разрешително, когато правото на използване е възникнало по силата на друг юридически факт (в случая – задължението на ИАППД да извършва определени дейности във водния обект);
- липсата на изискване по чл. 46 от ЗВ за разглежданата дейност;

може да се приеме, че дейностите извършвани от ИАППД за поддържане и подобряване на фарватера по р. Дунав, не подлежат на разрешителен режим съгласно чл. 46 от ЗВ.

9. Обобщено заключение

Разпоредбите на чл. 93, ал. 9, т. 3 от ЗООС са неприложими за ИП.

Основна цел на Плана е осигуряване на условия за корабоплаване по р. Дунав чрез поддържане на фарватера. Определените участъци за драгиране са критични за поддържане и подобряване на фарватера на р. Дунав в българския участък и произтича от вменените на ИАППД задължения относно осигуряване на навигационно-пътевата обстановка.

Изпълнението на *„Годишен план за 2027 г. за поддържане и подобряване на фарватера по река Дунав“* **е допустимо** спрямо целите и мерките планирани в ПУРБ и ПУРН в Дунавски район за периода 2022–2027 г.

Съгласно цитираните в т. 8, указаният дирекция „Правно-административно обслужване“ към МОСВ (писмо с изх. №12-00-350/15.04.2016г.) предвидените в Плана дейности не подлежат на разрешителен режим за ползване на повърхностен воден обект по реда на Глава IV от ЗВ.

С уважение,

2.11.2026 г.

X Румелия Петрова

Директор БДДР

Подписано от: RUMELIYA MARKOVA PETROVA